

04115008 Jövedéki ügyintézői szakképesítés
megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Jövedéki ügyintéző
- 1.2 Ágazat megnevezése: 09 Gazdálkodás és menedzsment
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0411

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Áruosztályozás és Jövedéki Ismeretek az ágazatért felelős miniszter honlapján található, a Magyar Vámügyi Szövetség és a Vám, Jövedéki és Adóügyi Szolgáltatók Szövetsége (a továbbiakban: vámszakmai szövetségek) egységes véleménye alapján összeállított kérdésbankban felsorolt kérdésekből

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsgatevékenység általános leírása:

Az írásbeli vizsgatevékenység az áruosztályozás és a jövedéki ismeretek elméleti és gyakorlati tudáselemeinek elsajátítását hivatott lemérni, egy-egy írásbeli feladatlap kitöltése által.

Az írásbeli feladatlap típusfeladatokból áll, melyeket az ágazatért felelős miniszter által közzétett KÉRDÉSBANK-ból választanak ki a részletes leírásnak megfelelően. A KÉRDÉSBANK az adott feladatok megoldását, értékelési-javítási útmutatóját is tartalmazza, a javítást ennek megfelelően kell elvégezni.

A programkövetelmény moduloknak megfelelően az írásbeli vizsga 2 egymástól elkülönülő írásbeli feladatsor teljesítéséből áll az Áruosztályozási ismeretek és a Jövedéki ismeretek vonatkozásában.

A) Vizsgarész: Áruosztályozási ismeretek

Az írásbeli vizsgatevékenység feladatait a vizsgázók az interneten elérhető TARIC WEB (<http://kkk.nav.gov.hu/eles/1/taricweb/>) rendszer használatának segítségével oldják meg. A vizsgán minden egyes vizsgázónak biztosítani szükséges az interneten elérhető TARIC_WEB rendszer használatát.

A vizsgázók tarifális áruosztályozást végeznek, a Kombinált Nomenklatúrába besorolható termékek esetében, az áruosztályozás szabályainak alkalmazásával, valamint az áruosztályozáshoz kapcsolódó elméleti kérdésekre válaszolnak.

1. A feladatsor 80 %-ban tartalmaz meghatározott áruk áruosztályozását, és az indoklást az alábbiakban részletezett szempontok alapján. A vizsga feladatok száma legalább három, de nem lehet több, mint öt feladat.

2. A feladatsor 20% -ban tartalmazza az elméleti tudás visszakérdezésére vonatkozó feladatokat. A vizsga feladatok száma legalább 4, de nem lehet több mint 6 feladat.

Az áruosztályozási feladatokban konkrét áruk áruosztályozását kell elvégezni a TARIC WEB rendszer használatával, az áruosztályozás szabályainak alkalmazásával.

Az áruosztályozáshoz kapcsolódó elméleti kérdések a következő feladattípusokat tartalmazzák:

- feleletválasztós feladat, amely egy vagy több válasz - előre megadott listából való - kiválasztását jelenti,
- igaz vagy hamis válasszal rendelkező feladat (feleletválasztós kérdések egyszerű formája, mely csak két választási lehetőséggel rendelkezik),
- párosító jellegű feladat,
- kiegészítendő kérdés (lehetővé teszi egy vagy több szóból, adatból, vámtarifaszámból stb. álló válasz megadását, amelynek a pontozása eltérő lehet),
- adott termék részletes áruosztályozási indoklása, az alábbiakban részletezett szempontok alapján.

A kérdéseknek érintenie kell a Kötelező érvényű Tarifális Felvilágosítás témakörét, valamint a mintavétel szabályait, és az árubesorolás jogforrásait.

Az Áruosztályozásra vonatkozó feladatsor kérdéseit úgy kell összeállítani, hogy az áruosztályozásra kerülő termékek a jövedéki termékek köréből kerüljenek kiválasztásra.

B) Vizsgarész: Jövedéki ismeretek

A vizsgarész a következő tanulási eredményeket méri: a jövedéki eljárás alapvető szabályait, annak európai és nemzeti jogi háttérét. A kérdésekben érinteni kell a jövedéki termékek körét, a jövedéki engedélyek típusait, a jövedéki biztosíték megállapításának módját, menetét, a jogorvoslati és a szankció rendszer alapvető szabályait. Az írásbeli feladat az elméleti ismeretek mellett a gyakorlathoz szükséges képességeket is egyaránt felméri.

Témakörök:

- a) az jövedéki termékek köre és ismérvei; jövedéki adózás terén alkalmazott 10% adómegállapítási módok
- b) a jövedéki termék mennyiségi megállapításának szabályai, adó alapjául szolgáló mennyiség
- c) adókötelezettség keletkezése és megszűnése, a teljesítéséhez kapcsolódó be- 10% vallási, szabályok és mentesülés az adófizetési kötelezettség alól;
- d) a jövedéki biztosíték rendszer, biztosíték mértéke, típusai 10%
- e) az adófelfüggesztési eljárás szabályai; 10%
- f) engedélyhez kötött tevékenységek és azok tartalma; nyilvántartásba vételi 10% kötelezettség és bejelentési kötelezettség alá eső tevékenységek;
- g) a kötelezettséget teljesítésének módja és határideje; 10%
- h) a különféle eljárásokban alkalmazott jövedéki bizonylatok; adóügyi jelzések 10% szabályai (zárjegy, hivatalos zár)
- i) szabadforgalom, jövedéki engedélyes kereskedelem és jövedéki kiskereskedelem 10% szabályai
- j) jövedéki területen alkalmazott ellenőrzések szabályai és a jövedéki jogsérté- 10% sekre alkalmazható jogkövetkezményi rendszer

1. A feladatsor 40 % terjedelemben tartalmazzon a jövedéki szabályozás megismerésének ellenőrzésére elméleti jellegű feladatokat a fenti témakörben.

Elméleti tudás visszakerdezősége során az alábbi feladat-típusok lehetnek:

- Kifejtős jellegű feladat
- feleletválasztós feladat, amely egy vagy több válasz - előre megadott listából való - kiválasztását jelenti,
- igaz vagy hamis válasszal rendelkező feladat (feleletválasztós kérdések egyszerű formája, mely csak két választási lehetőséggel rendelkezik),
- párosító jellegű feladat,
- kiegészítendő kérdés (lehetővé teszi egy vagy több szóból, adatból, stb. álló válasz megadását, amelynek a pontozása eltérő lehet),

2. A feladatsor 60 % terjedelemben gyakorlati tudás visszakerdezesére vonatkozó feladatokat tartalmaz.

A gyakorlati jellegű kérdések az írásbeli vizsgadolgozatban az alábbiakra fókuszálnak:

- a jövedéki termék mennyiségének meghatározása az adó alapjául szolgáló mennyiségi egységben
- a fizetendő, visszaigényelhető adó összegének számításal történő meghatározása
- az elektronikus okmánykitöltési alkalmazások használata
- a megfelelő elektronikus nyomtatvány kiválasztása, kitöltése
- e-TKO, EKO, BKO, szállítólevél és egyéb bizonylatok alkalmazása a gyakorlatban
- tevékenységek minősítése engedélyhez, nyilvántartásba vételhez vagy bejelentéshez kötöttség szempontjából
- tevékenységek jövedéki biztosítékának megállapítása, levezetése, megfelelő nyomtatványon történő bejelentése
- A jövedéki szabályozásban rögzített események (pl. denaturálás, megsemmisülés, készletfelvétel stb.) bejelentésének szabályai
- figyelembe vehető veszteségek és azok elszámolása.

A Jövedéki ismeretek vizsgatevékenységhez az alábbi számítógépes segédeszköz alkalmazható:

- Az interneten elérhető TARIC WEB rendszer (<http://kkk.nav.gov.hu/eles/1/taricweb/>),
- elektronikus bejelentési/bevallási nyomtatványok
- Számológép program
- A vizsgán minden egyes vizsgázónak biztosítani szükséges az ÁNYK program aktuális verziószámú változatát, valamint valamennyi, NAV által közzétett, jövedéki típusú elektronikus nyomtatványok hozzáférhetőségét ÁNYK-ba való letöltését). A vizsgázó a vizsgafeladat ismertetése után önálló munkával elvégzi a feladatsoron meghatározott feladatokat.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

Áruosztályozás ismeretek 60 perc Jövedéki

ismeretek 120 perc.

A modulokhoz igazodó egyes feladatsorokat egymást követően kell teljesíteni a rendelkezésre álló 60 percen, illetve 120 percen belül. A feladatsorok egymást követően kerülnek teljesítésre, az első

írásbeli vizsgatevékenységet követően 30 perces szünet tartásával következik a második írásbeli vizsgarész.

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

A) vizsgarész: Áruosztályozás ismeretek 30%,

B) vizsgarész: Jövedéki ismeretek 40%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az ágazatért felelős miniszter által közzétett KÉRDÉSBANK használatával a vizsgatevékenység értékeléséhez a két feladatsor vonatkozásában javítási és értékelési útmutatót kell készíteni. A vizsgabizottság munkáját segítő szakértő csak olyan személy lehet, aki a szakmai elméleti tantárgyak oktatásához szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkezik.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Jövedéki ügyintézői projektvizsga

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgázónak átfogó tudással kell rendelkeznie a Jövedéki ismeretek és az Adózás-ügyvitel modulokban elsajátított tárgykörökben. A Projektfeladat a gyakorlati életben található problémaköröket és feladatokat fogja át, amely az ágazatért felelős miniszter honlapján elérhető, a Magyar Vámügyi Szövetség és a Vám, Jövedéki és Adóügyi Szolgáltatók Szövetsége (vámszakmai szövetségek) egységes véleménye alapján összeállított, 50 darab példából álló Komplex Jövedéki Esetpéldatárból kerül kiválasztásra.

A vizsgázónak a fenti listából általa választott esetpéldáról 5-10 oldal, A/4-es méretű vizsgadolgozatot kell készítenie. A vizsgadolgozatban elemezni kell az esetpéldában szereplő vámjogi kérdést, be kell mutatni az esetpélda által érintett vámjogi rendelkezések lényegét, valamint az esetpéldából levonható konzekvenciákat.

A vizsgázó a Projektfeladat vizsgatevékenységet csak sikeres írásbeli vizsgarészek teljesítése esetén kezdheti el.

A vizsgázó a vizsgatevékenység megkezdését megelőző 15 munkanappal korábban a Vizsgaközpontnak megküldi a vizsgadolgozatát. A Vizsgaközpont 8 munkanappal a vizsga előtt a vizsgadolgozatot megküldi a vizsgabizottság tagjai részére. A vizsga során a vizsgabizottságnak lehetősége van a kérdések feltevésével megbizonyosodni arról, hogy a vizsgázó birtokolja-e, illetve milyen mértékben birtokolja az elvárt tanulási eredményeket, alkalmas-e adott munkatevékenység szakszerű ellátására.

A vizsgázó az elkészített vizsgadolgozat tartalmát 10 perc időtartamú prezentáció formájában előadja a vizsgabizottság részére. Projektfeladat vizsgatevékenység választható módszerei: (Prezi, vagy Ppt)

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: max. 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Vizsgabizottságnak reálisan, tárgyilagosan és objektíven kell értékelnie. Az értékelés tárgya nem csak a szakmai kompetenciákra terjedhet ki, de a személyes kompetenciákra is, úgymint problémamegoldás; önállóság; kommunikáció stb. A vizsgázó lehetőséget kap a Projektfeladat és a kapcsolódó kérdések egybefüggő bemutatására. Ezt követően általános jövedéki és az esetpéldához kapcsolódó kérdéseket tehetnek fel a vizsgabizottság tagjai. A vizsgaelnök és a vizsgabizottság tagjai a szóbeli vizsgatevékenység során a vizsgázó feleletét – a lebonyolítási rendben rögzítettek szerint – együttesen vagy külön-külön értékelik.

Értékelési szempontok:

- A téma kidolgozottsága, annak elhelyezése a jövedéki szabályozásban. (15 pont) - A kommunikáció, a szakmai kifejezések használata. Világosság, szabatosság, a felelet felépítettsége. A projekt feladattal kapcsolatos mondanivalóját önállóan, világosan, választékos megfogalmazásban, a nyelvhelyesség általános szabályainak megfelelően adta elő. (15 pont)
- Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása a jövedéki szakterület érintően. Projekt-feladat bemutatását végig kísérte a jövedéki jog alapfogalmainak következetes, egymásra épülő, lényegre törő bemutatása, az összefüggések bemutatása. (25 pont)
- Esetpéldán keresztül a téma gyakorlatias megközelítése, téma bemutatása, témataartás, a lényeg kiemelése a feleletben. (25 pont)
- Vizsgabizottság által feltett kérdésekre adott válaszok tényszerűsége, megalapozottsága. (20 pont)

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A vizsgabizottság tagjainak a vámszakmai szövetségek igazolt, egyéni vagy szervezeti tagsággal kell rendelkezniük. A vizsgabizottság értékelő feladatokat ellátó tagjának szakirányú felsőfokú (jogi, közgazdasági/gazdasági, pénzügyi, (vám)igazgatás-szervező, közszolgálati) végzettséggel kell rendelkezni.

A teljes vizsga időtartama alatt szükséges informatikus elérhetősége.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Az írásbeli vizsgatevékenységen belül az áruosztályozási írásbeli vizsgához és a Jövedéki ismeretek vizsgatevékenység lebonyolításán belül az általános feltételeken túl (megfelelő helyiség, asztal, szék) olyan számítástechnikai eszköz biztosítása szükséges, amely lehetővé teszi a TARIC web rendszer használatát.

A Jövedéki ismeretek írásbeli vizsgatevékenység informatikai követelménye a jövedéki bejelentési/bevallási nyomtatványok kitöltési programjaihoz elérési lehetőség biztosítása, mely használatával a vizsgázó számot tud adni a jövedéki eljárásokban használt okmányok kitöltésére, a jövedéki nyilvántartásokhoz szükséges alátámasztó okmányok (szállítólevél, e-TKO, EKO stb.) adatkapcsolataira, a jövedéki adó kiszámítására vonatkozó ismeretéről.

A jövedéki ügyintézői képzések színvonalának mérésére leginkább a szakmai vizsgák szolgálnak, az írásbeli vizsgafeladatok és a projektvizsga eset-példái vonatkozásában a KÉRDÉSBANK kerüljön összeállításra a szakmai írásbeli és gyakorlati feladat-típusai vonatkozásában, amelynek összeállítását és éves felülvizsgálatát a több évtizedes szakmai múlttal rendelkező két Szakmai Szövetség (Magyar Vámügyi Szövetség, Vám- Jövedéki és Adóügyi Szolgáltatók Szövetsége) végezze el.

Projektfeladat vizsgatevékenység informatikai követelménye a vizsgázó által elkészített vizsga anyag képi-hangi megjelenítéséhez szükséges eszköz. (mint például projektor, számítógép)

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: igen

Három kapcsolódó szakmai képzés (vámügyintéző, jövedéki ügyintéző, termékdíj ügyintéző) közötti átjárhatóságot biztosítani kell.

A vizsgázó felmentést kap az írásbeli vizsga A) vizsgarész: Áruosztályozási ismeretek vizsgakövetelmény teljesítése alól, amennyiben 54 344 03 Vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző szakképesítéssel; 041150001 Vámügyintéző; vagy 04115xxx Termékdíj ügyintéző szakképesítéssel (a jogelőd részsakképesítések is elfogadhatóak) rendelkezik.

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: nincs

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

Írásbeli vizsgatevékenység: Az A és B vizsgarészeket egymást követően kell teljesíteni a rendelkezésre álló 60 percen, illetve 120 percen belül, közöttük 30 perces szünet tartásával.